

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 4/2015
Vedtaksdato: 20.01.2015

Vår ref. (saksnr.): 201404731-5
Arkivkode: 400

HØRING- FORSLAG OM ENDRINGER I PRIVATSKOLELOVEN (NY FRISKOLOV). OSLO KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE

Saksfremstilling:

Bakgrunn

Det vises til høringbrev av 17.10.2014 fra Kunnskapsdepartementet *Høring – forslag om endringer i privatskoleloven*, vedlagt høringsnotat, jf. vedlegg 1 og 2.

I høringsnotatet foreslås det bl.a.:

- å gjeninnføre begrepet frittstående skoler (friskoler), som vil betegne skoler som er i privat eie og som er godkjent etter loven.
- å beholde gjeldende godkjenningsordning med krav til særskilt grunnlag.
- å tilføye to nye godkjenningsgrunnlag: videregående yrkesfagskoler og profilskoler.
- å tydeliggjøre friskolenes handlingsrom og muligheter til å være reelle alternativer til den offentlige skolen.
- videreføre og presisere forbudet mot å ta utbytte
- krav til innsyn i skolenes virksomhet innskjerpes, og det skal være mulig å gi karantene til skoler som bryter regelverket.

I høringsnotatet punkt 1.2 *Behovet for endringer* beskrives bakgrunnen for de foreslåtte endringene.

Høringsnotatet inneholder følgende avsnitt:

- Lovens tittel (kap. 2)
- Godkjenningsordningen (kap. 3)
- Krav til innhold og vurdering (kap. 4)
- Kompetansekrav for undervisningspersonalet (kap. 5)

- Inntak av elever (kap. 6)
- Inntak av voksne (kap. 7)
- Reguleringen av private skoler som tilbyr videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett (toppidrettsgymnas) (kap. 8)
- Kompletterende undervisning (kap. 9)
- Skolevirksomhet, bruken av skolepenger og statstilskudd, tilsyn, reaksjonsformer mv. (kap. 10)
- Innføring av karantenebestemmelse (kap. 11)
- Rammebetingelser for godkjente skoler (kap. 12)

Vedtakskompetanse:

Uttalelsen avgis av byråden for kunnskap og utdanning etter delegert fullmakt, jf. bystyrets vedtak 30.05.2001, sak 218 og byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360 om behandling av høringsuttalelser fra Oslo kommune.

Vedtak:

Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementets forslag til endringer i privatskoleloven («ny friskolelov»):

Kap. 3 Godkjenningsordningen

- *Bør frittstående skoler gis adgang til å tilby Vg3 i skole for elever som ikke får læreplass? (side 12)*

Oslo kommune mener at de private yrkesfaglige skolene må pålegges å ta ansvar for hele det videregående løpet. Private yrkesfaglige skoler må forpliktes til å tilby Vg3 for elever som ikke får læreplass. Dette vil bidra til å sikre en balanse mellom skoletilbudet og tilgjengelige læreplasser i fylket. I tillegg er dette særlig viktig i små verneverdige håndverksfag der fylkeskommunen ikke har Vg2 i egen regi, og således et begrenset faglig grunnlag for å kunne tilby Vg3 i skole.

Nærmere om kommunenes/fylkeskommunenes innsigelsesadgang og negative konsekvenser for det offentlige skoletilbudet (side 15)

Oslo kommune slutter seg til departementets forslag om at godkjenning ikke skal gis dersom godkjenningen får negative konsekvenser for det offentlige skoletilbudet. Etablering av en god offentlig skolestruktur med tilstrekkelig kapasitet krever langsiktig planlegging og store offentlige investeringer. Det er derfor viktig at det i den nye loven tas hensyn til den etablerte, offentlige skolestrukturen, herunder større igangsatte investeringsprosjekter. Oslo kommune har bl.a. de siste årene gjennomført store investeringer i det yrkesfaglige tilbudet.

Departementet skriver at "*Begrunnede innsigelser fra fylkeskommunene om mulighetene til å skaffe læreplasser innenfor de aktuelle studieretningene, vil etter departementets oppfatning være relevant og måtte tillegges vekt i søknadsbehandlingen.*"

Oslo kommune støtter departementets vurdering på dette punktet. Det er viktig at kommunenes/fylkeskommunenes innsigelser tillegges stor vekt i søknadsbehandlingen.

Departementet skriver videre at *"Etter departementets syn bør det under søknadsbehandlingen kunne legges vekt på skolefaglige hensyn, dvs. hensynet til det offentlige skoletilbudets kvalitet, som innsigelse, men dette bør normalt ikke tillegges avgjørende vekt dersom det er det eneste argumentet i innsigelsen."*

Oslo kommune anser denne tilnærmingen som dekkende for å kunne ivareta skoleeieres hensyn opp mot mulighetene til å kunne etablere friskoler. Oslo kommune ser bl.a. at en slik bestemmelse vil kunne bli aktualisert dersom f.eks. en ny privat videregående skole etableres med tilbud som vil kunne «tappe» den offentlige skolen for særskilt faglærerkompetanse, og dermed vesentlig svekke det offentlige tilbudet.

Kap. 4 Krav til innhold og vurdering

Oslo kommune støtter departementets forslag om at dagens krav til jevngrad opplæring videreføres. Det er viktig at kravene i lov og forskrift er de samme for de private skolene som for de offentlige. Det vises blant annet til krav til læreplaner, elevvurdering, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon.

Oslo kommune forutsetter at begrepet jevngrad opplæring skal legges grunn til når hjemfylket/hjemkommunen skal fatte vedtak om spesialundervisning og særskilt språkopplæring, og dekke utgiftene til slik opplæring. Etter dagens privatskolelov § 3-6 har elever ved private skoler samme rettigheter når det gjelder spesialundervisning og særskilt språkopplæring som elever ved offentlige skoler. Det er hjemkommunen/fylket som har ansvar for sakkyndig vurdering, fatte vedtak om spesialundervisning og dekke utgiftene til slik opplæring. Hjemkommunen/fylket har også ansvar for å fatte vedtak om særskilt språkopplæring og dekke utgiftene til slik opplæring for elever i private skoler. Det er viktig for likebehandling av elever med særskilte behov i private og offentlige skoler, at hjemfylket/kommunen legger til grunn at opplæringen som fylket/kommunen har ansvar for å fatte vedtak om og å finansiere, skal være jevngrad. Dette vil være i overensstemmelse med det departementet skriver i punkt 4.5 om at en økning i timetallet utover minstetimetallet ikke vil medføre økt tilskudd til noen skoler. Oslo kommune mener dette også må gjelde når kommunen fatter vedtak om spesialundervisning og særskilt språkopplæring for elever i private skoler.

Departementet foreslår å åpne for at IB-skoler i Norge skal få tilskudd. Oslo kommune kan ikke se at det er tilstrekkelig redegjort for de økonomiske konsekvensene for kommunene.

For øvrig registrerer Oslo kommune at hjemkommunen ikke får trekk for det ellefte året i IB, jf. omtalen i punkt 4.5 *Økonomiske og administrative konsekvenser*.

Kap. 6 Innatak av elever

Oslo kommune støtter departementets forslag til nytt fjerde punktum i § 3-1 første ledd. Forslaget tydeliggjør både muligheter og begrensninger knyttet til private grunn- og videregående skolars adgang til å holde av et begrenset antall plasser til søkere fra skolens hovedmålgruppe som søker inntak etter hovedinntaket.

Oslo kommune støtter departementets forslag til nytt femte ledd i § 3-1. Det kan være behov for en noe sterkere sentralgitt regulering av inntaket til private videregående skoler, av hensyn til likebehandling av søkere til offentlige og private skoler. Forslaget gir en forskriftshjemmel for en slik regulering.

Kap. 7 Inntak av voksne

I høringsbrevet står bla. følgende:

«Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på om loven bør åpne for at det kan godkjennes frittstående videregående skoler spesielt organisert for voksne med rett til videregående opplæring. Departementet presiserer at det bare vil være voksne med rett som eventuelt kan tas inn på slike tilbud. Det vil ikke være aktuelt å åpne friskoleloven med sikte på å gi et utvidet tilbud til voksne uten slik rett. Departementet legger også til grunn at det fortsatt skal være fylkeskommunen som er ansvarlig for realkompetansevurderingen, og at frittstående videregående skoler på grunnlag av realkompetansevurderingen kan tilby en individuelt tilpasset opplæringstilbud slik den voksne har rett til etter opplæringsloven § 4A-3».

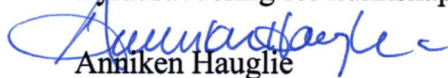
Oslo kommune mener konsekvensene for fylkeskommunen ikke godt nok utredet til at det vil være grunnlag for å ta stilling til forslaget. I høringsnotatet er bl.a. ikke redegjort for økonomiske og administrative konsekvenser.

Kap. 8 Reguleringen av private skoler som tilbyr videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett (toppidrettsgymnas)

Departementets foreslår at private toppidrettsgymnas godkjennes etter to alternative modeller som begge ivaretar nasjonale føringer for både årstimetall og læreplan. Begge modellene må dokumentere at det legges til rette for toppidrettssatsing, organisering av skolehverdagen, skole- og treningsanlegg, spisskompetanse innenfor de idrettene skolen skal tilby. Av søknaden må det framkomme om det er opprettet kontakt med lokale idrettslag.

Oslo kommune mener det bør vurderes om offentlige tilbud innenfor toppidrettstilbud bør gis samme økonomiske rammer som toppidrettsgymnasene godkjent av Norges idrettsforbund. Disse får et ekstra tilskudd over statsbudsjettet.

Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning

Anniken Hauglie

Vedlegg: 1. Høringsbrev av 17.10.2014
2. Høringsnotat av 17.10.2014